GAZETA URZĘDOWA

ZARZĄDU MIEJSKIEGO W STOŁ. KRÓL. MIEŚCIE KRAKOWIE

27 GRUDNIA 1949 R. **Nr 23** ROCZNIK LXIV.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

DZIAŁ URZĘDOWY

141

ROZPORZĄDZENIE

WOJEWODY KRAKOWSKIEGO

z dnia 10 grudnia 1949 r.

o używaniu i ochronie ulic w mieście Krakowie.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 976) ze zmianami wynikającymi z rozp. Prez. R. P. z 14 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 151) i z 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976), § 3 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewn. z dnia 26 czerwca 1924 r. regulującego używanie i ochronę ulic (Dz. U. R. P. Nr 61, poz. 611) oraz § 69 ust. (1) rozporządzenia Ministrów Komunikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych z dnia 27 października 1937 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 616) ze zmianami wynikającymi z rozp. Min. z 15 kwietnia 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 186) i z 13 kwietnia 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 218) zarządzam, co następuje:

CZĘŚĆ OGÓLNA

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Zastosowanie przepisów.

Przepisy niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie do wszystkich osób i pojazdów, znajdujących się na ulicach m. Krakowa.

Za ulicę w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się wszelkie drogi, znajdujące się w obrębie m. Krakowa przeznaczone dla ruchu publicznego.

§ 2. Określenie pojęcia jezdni, chodników i miejsc postoju.

Część ulicy przeznaczona wyłącznie dla ruchu pieszego stanowi chodnik.

Część ulicy przeznaczona przede wszystkim dla ruchu kołowego stanowi jezdnię.

Miejscami postoju są te miejsca, które w specjalny sposób oznaczone są przez władze, jako miejsca przeznaczone na postój wozów, pojazdów itp.

§ 3. Ulice główne, podporządkowane, jednokierunkowe.

Do ulic głównych zalicza się te ulice, przez które przebiegają linie tramwajowe oraz wszystkie ulice wylotowe i obwodowe.

Wszystkie inne ulice są ulicami podporządkowanymi.

Przed skrzyżowaniem ulic głównych z podporządkowanymi umieszczone są na ulicach podporządkowanych odpowiednie znaki, tj. trójkąty żółte z czarnym obramowaniem, skierowane wierzchołkiem na dół.

Wszystkie pojazdy poruszające się po ulicach głównych mają pierwszeństwo jazdy przed pojazdami z ulic podporządkowanych.

Ulicami jednokierunkowymi są ulice, w których ruch kołowy odbywać się może tylko w jednym kierunku.

Rozdział II.

Używanie i ochrona ulic.

§ 4. Przeznaczenie ulicy.

Ulice przeznaczone są dla ruchu pieszego i kołowego, jazdy wierzchem oraz pędzenia i prowadzenia zwierząt.

Używanie ulicy w innym celu np. na wykonywanie handlu, przemysłu itp. wymaga zezwolenia Zarządu Miejskiego w Krakowie.

Reklama wszelkiego rodzaju po ulicach, jak: obnoszenie różnych przedmiotów przez pieszych, jeźdźców, rowerzystów, używanie pojazdów oraz wozów ciężarowych w celach reklamy, rozdawanie ulotek itd. wymaga zezwolenia Zarządu Miejskiego .

Urządzanie targów publicznych na placach miejskich normują osobne przepisy.

§ 5. Wykonywanie urządzeń i prowadzenie robót na ulicach.

Wykonywanie jakichkolwiek urządzeń i prowadzenie robót na ulicach, ponad ulicami lub pod ich powierzchnią wymaga zezwolenia Zarządu Miejskiego w Krakowie, bez względu na to, kto urządzenia te lub roboty wykonuje. W zezwoleniu tym Zarząd Miejski określi warunki, od których uzależnia wydanie zezwolenia, jak również uwzględni wymogi bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa ruchu.

Wszelkie urządzenia wykonane na ulicach nie pociągają za sobą po myśli art. 9 ustęp 5 powołanej na wstępie ustawy z dnia 7 października 1921 r., prócz uprawnień, wynikających z udzielonego zezwolenia, żadnych stałych służebności, zasiedzeń (przedawnień) ani jakichkolwiek innych obciążeń ulic.

§ 6. Opłaty za urządzenia wykonane na ulicach.

Gmina miasta Krakowa pobierać będzie opłaty za wykonanie lub za prowadzenie jakichkolwiek urządzeń na ulicach, ponad nimi lub pod ich powierzchnią. Wysokość opłat oznacza Zarząd Miejski na podstawie obowiązujących przepisów.

Przedsiębiorstwo „Poczta, Telegraf i Telefon“ ma prawo przeprowadzać przewody nad ulicami lub pod ich powierzchnią bez żadnej za to opłaty. Niemniej jednak przedsiębiorstwo to, jak również zakłady elektrotechniczne muszą uzyskać zezwolenia Zarządu Miejskiego na rozpoczęcie robót na ulicach oraz przestrzegać przy prowadzeniu tych robót zastrzeżeń i warunków określonych w zezwoleniu.

§ 7. Bezpieczeństwo i swoboda komunikacji w czasie prowadzenia robót.

Roboty na ulicach lub w ich sąsiedztwie nie mogą zagrażać bezpieczeństwu publicznemu, ani też przeszkadzać swobodnej komunikacji.

W przypadkach, gdy z powodu prowadzenia tych robót powyższe wymagania nie mogą być spełnione, należy ulicę zamknąć dla ruchu. Zamknięcie to nastąpić może za zezwoleniem Zarządu Miejskiego w Krakowie.

Urządzenia wykonane na ulicy należy przeprowadzić i utrzymywać w takim stanie, by bezpieczeństwo publiczne i swoboda komunikacji nie były naruszone. Koszty związane z utrzymaniem bezpieczeństwa publicznego i swobody komunikacji podczas wykonywania robót oraz koszty utrzymania w należytym stanie wykonanych urządzeń ponoszą prowadzący roboty lub właściciele urządzeń.

W przypadkach zaniedbania obowiązków, wynikających z przepisów paragrafu niniejszego, Zarząd Miejski wykona potrzebne roboty z urzędu na koszt obowiązanych.

§ 8. Rozebranie i doprowadzenie nawierzchni ulicznej do pierwotnego stanu.

Przy wykonywaniu na ulicach robót wymagających naruszenia nawierzchni drogowej, tj. chodników, krawężników i jezdni, wszelkie prace około rozebrania nawierzchni i doprowadzenia jej do pierwotnego stanu mogą wykonywać miejskie organa drogowe, względnie inne zakłady miejskie pod nadzorem organów drogowych.

Koszty związane z robotami około nawierzchni drogowej obowiązane są zwrócić gminie miasta Krakowa w pełnej wysokości te osoby, które wykonanie tych robót spowodowały lub w interesie których je przeprowadzono.

Zarząd Miejski może zażądać złożenia z góry odpowiedniej kwoty tytułem zaliczki na koszty tych robót.

§ 9. Przeszkody ruchu i zamknięcie ulic oraz znaki ostrzegawcze.

Przeszkody ruchu i zamknięcie ulic ruchu mają być odpowiednio oznaczone przez ustawienie stosownych znaków ostrzegawczych: zapór, napisów itp. Zapory ustawione przy przeszkodach ruchu lub zamknięciu ulic należy od zmierzchu do rana oświetlać czerwonym światłem widocznym z daleka.

W razie nagłego powstania przeszkody dla ruchu publicznego, obowiązany jest dozorca najbliższej realności, a w braku dozorcy właściciel realności, względnie zarządca lub dzierżawca jej, miejsce takie na ulicy doraźnie zabezpieczyć i donieść o tym bezzwłocznie Zarządowi Miejskiemu lub najbliższemu organowi milicyjnemu.

§ 10. Uszkadzanie ulic i ich przynależności.

Ulice i ich przynależności (krawężniki, ścieki, urządzenia kanałowe, latarnie uliczne, drzewa przydrożne i ich ogrodzenia, poręcze, tablice ostrzegawcze itp.) należy ochraniać przed wszelkim rozmyślnym lub z niedbalstwa pochodzącym uszkodzeniem i zniszczeniem.

W szczególności wzbronione jest uszkadzanie:

a) j e z d n i przez używanie nieodpowiednich kół przy pojazdach, zrzucanie ciężarów, pozostawianie lub wyrzucanie przedmiotów mogących uszkodzić jezdnie lub mogących skaleczyć ludzi i zwierzęta oraz uszkodzić obręcze gumowe kół;

b) c h o d n i k ó w przez wjeżdżanie i postój jakichkolwiek pojazdów, przez używanie do ich czyszczenia nieodpowiednich narzędzi, zrzucanie ciężarów, włóczenie, zrzucanie lub pozostawianie na chodnikach przedmiotów mogących je uszkodzić. W razie konieczności doraźnego przewiezienia ciężarów w poprzek chodnika należy, o ile nie ma urządzonego przejazdu, nakryć go deskami;

c) u r z ą d z e ń u l i c z n y c h przez zatykanie, uszkadzanie ścieków, kratek ściekowych, wrzucanie do kanału przedmiotów stałych, opieranie na latarniach ciężarów, rozbijanie szyb i palników latarni, chodzenie i siadanie na poręczach, wyginanie i wyrzynanie ich, niszczenie ławek, koszów na odpadki itp.

§ 11. Ochrona drzew, kwiatów i zieleńców ulicznych.

Wzbronione jest uszkadzanie drzew, trawników, krzewów, roślin i kwiatów na plantacjach i zieleńcach ulicznych, wyrywanie palików, sadzonek, strącanie lub zrywanie owoców, deptanie i zanieczyszczanie trawników i zieleńców, niszczenie ogrodzeń, ławek, puszczanie psów na trawniki i zieleńce itp.

§ 12. Ochrona mostów.

Wzbronione jest uszkadzanie lub niszczenie mostów.

Ponadto wzbronione jest:

a) palenie tytoniu i cygar na mostach o konstrukcji całkowicie lub w części drewnianej,

b) zakładanie otwartych ognisk w odległości mniejszej niż 150 metrów od takich mostów,

c) przechodzenie lub przejeżdżanie z ogniem po mostach o drewnianych pokładach,

d) rozniecanie ognia, urządzanie noclegów i popasów pod mostami.

Ponadto przy korzystaniu z mostów należy przestrzegać przepisów zawartych w tablicach ostrzegawczych umieszczonych obok mostów.

§ 13. Zanieczyszczanie i zaśmiecanie ulic.

Wzbronione jest wszelkie zanieczyszczanie i zaśmiecanie ulic. W szczególności nie wolno na ulicy załatwiać potrzeb naturalnych, wyrzucać lub rozsypywać ziemi, błota, nawozu, śmieci, odpadków, miału węglowego, wylewać nieczystości na chodnik, pozostawiać padłe zwierzęta, przenosić, przewozić lub wystawiać przedmiotów mogących płoszyć zwierzęta pociągowe, względnie wywoływać u ludzi przestrach lub obrzydzenie.

Osoby winne zanieczyszczenia ulicy obowiązane są ulicę należycie oczyścić pod rygorem przeprowadzenia tego z urzędu na koszt winnego.

§ 14. Odprowadzanie na ulicę wód użytkowych.

Wzbronione jest odprowadzanie na ulice, w których brak urządzeń kanalizacyjnych wzgl. w których urządzona jest kanalizacja uliczna, wód opadowych, gospodarczych, wód z nieczystościami kloacznymi, odpływów z urządzeń fabrycznych itp.

§ 15. Odprowadzenie wód opadowych.

Dozorcy domowi, a tam, gdzie ich nie ma, właściciele realności (zarządcy, dzierżawcy) obowiązani są zwracać uwagę na dobre działanie wodościeków ulicznych, znajdujących się przed daną realnością i w razie zatkania górnej kratki ściekowej usunąć z niej nieczystości tak, by woda mogła swobodnie spływać do kanałów.

Rozdział III.

Ruch uliczny w ogólności.

§ 16. Zachowanie się na ulicy.

Na ulicach należy zachowywać się tak, aby w niczym nie naruszyć bezpieczeństwa publicznego, ani nie tamować swobodnej komunikacji ulicznej.

Tamowaniem komunikacji jest każda przeszkoda lub utrudnienie ruchu ulicznego, wywołane umyślnie, z niedbalstwa lub z braku ostrożności, jak niemniej wykonywanie na ulicy czynności lub umieszczanie na niej przedmiotów utrudniających ruch uliczny.

Korzystający z ulic obowiązani są zwracać uwagę na wszelkie przeszkody w ruchu (uszkodzenia jezdni i chodnika, sterczące lub leżące przedmioty, gołoledź itd.) oraz na napisy i znaki ostrzegawcze.

Specjalną uwagę zwracać należy na znajdujące się na ulicy dzieci, osoby chore, ułomne i niewidome.

§ 17. Ładowanie i wyładowywanie towarów.

Ładowanie i wyładowywanie na ulicy towarów, ciężarów i innych przedmiotów należy przeprowadzać szybko i w ten sposób, aby ono w niczym nie zagrażało bezpieczeństwu publicznemu i nie tamowało komunikacji.

Na ulicach położonych w dzielnicy I oraz na tych ulicach w innych dzielnicach, przez które prowadzi tor kolei elektrycznej, wzbronione jest składanie towarów lub innych przedmiotów na ulicy. Należy je znosić bezpośrednio z wozu do lokalu. Właściciel towaru, wozu i prowadzący wóz, obowiązani są po załadowaniu lub wyładowaniu usunąć z ulicy wszelkie odpadki i ulicę dokładnie w tym miejscu oczyścić. W razie zaniedbania tego obowiązku przez powyższe osoby, dozorca domu, przed którym towar załadowywano lub wyładowywano, a w razie braku dozorcy, organ zakładu czyszczenia miasta obowiązany jest ulicę oczyścić oraz donieść o tym najbliższemu posterunkowi Milicji Obywatelskiej, podając imię, nazwisko i adres winnych.

Godziny ładowania i wyładowywania towarów, ciężarów itp. w ulicach dzielnicy I oznaczy w razie potrzeby osobnym zarządzeniem Prezydent Miasta.

Ładowanie i wyładowywanie materiałów budowlanych na ulicach regulują osobne przepisy.

§ 18. Rąbanie i składanie węgla i drzewa opałowego.

Drzewo opałowe i węgiel należy znosić z wozów wprost do piwnicy za pomocą szczelnych koszów, worków itp. Odnośnie oczyszczenia ulicy po złożeniu węgla i drzewa obowiązują przepisy § 17.

Rąbanie węgla i drzewa na ulicy jest wzbronione.

§ 19. Ogólne zakazy.

Wzbronione jest na ulicach ślizganie się w miejscach lodem pokrytych, saneczkowanie, jeżdżenie na

rolkach, nartach, rzucanie śniegiem, gra w piłkę, strzelanie z broni palnej i straszaków, urządzanie hałaśliwych zabaw, gonitw, wskakiwanie lub wyskakiwanie z jadących pojazdów, czepianie się wozów, stawanie na stopniach wozów i otwieranie drzwiczek pojazdów podczas ruchu, toczenie beczek, puszczanie latawców i świateł z lusterek.

Wzbronione są w ogólności wszystkie te czynności, które mogłyby zagrażać bezpieczeństwu i utrudniać komunikację.

§ 20. Urządzanie zawodów sportowych, popisów, wyścigów, jazd próbnych itp.

Urządzanie zawodów sportowych na ulicach wymaga zezwolenia Prezydenta Miasta. Zawody sportowe jednak nie mogą mieć miejsca na ulicach, będących głównymi arteriami komunikacyjnymi.

Osoby urządzające zawody sportowe i biorące w nich udział są odpowiedzialne za wszelkie wypadki spowodowane tymi zawodami, ponadto ponoszą wszelkie koszty nadzoru i innych czynności organów urzędowych.

Kierowcom pojazdów mechanicznych nie wolno urządzać jazd próbnych w śródmieściu i na ulicach o dużym ruchu.

§ 21. Pozostawianie bez nadzoru dzieci lub osób chorych.

Wzbronione jest pozostawianie na ulicy bez opieki dzieci poniżej wieku szkolnego oraz osób chorych, ułomnych, niewidomych, głuchych i upośledzonych umysłowo.

Osoby, którym powierzono nadzór nad osobami wymienionymi w ustępie poprzednim, obowiązane są dopilnować, aby one nie uległy nieszczęśliwemu wypadkowi lub go nie spowodowały.

§ 22. Psy na ulicy.

Na ulicach Dzielnicy I i na ulicach, przez które prowadzi tor tramwajowy oraz na plantacjach miejskich i w ogrodach publicznych należy psy prowadzić na smyczy, nie dłuższej niż 1 m. Należy również strzec na wszystkich ulicach, aby psy nie zanieczyszczały chodników stałymi odchodami.

Za zanieczyszczanie przez psy chodników odpowiedzialny jest właściciel psa, względnie osoba, której pieczę nad psem właściciel powierzył.

§ 23. Zwierzęta i przedmioty pozostawione na ulicy.

Pojazdy, zwierzęta i inne przedmioty, pozostawione na ulicy bez nadzoru w miejscach zakazanych lub wbrew obowiązującym przepisom, będą przez organa urzędowe usuwane z ulicy, odstawiane do miejskiego zakładu przytrzymania i wydawane właścicielom na warunkach ustalonych osobnymi przepisami.

§ 24. Ruch prawą stroną — pierwszeństwo ruchu.

Cały ruch uliczny tak na jezdni jak i na chodniku odbywać się ma wyłącznie prawą stroną ulicy.

Pierwszeństwo drogi ma: Milicja Obywatelska, Straż Pożarna, kierownicy ambulansów sanitarnych i innych pojazdów pogotowia publicznego, oddziały zwarte wojska, orszaki pogrzebowe, procesje i dozwolone przez władze pochody.

Milicja Obywatelska, Straż Pożarna, żandarmeria wojskowa, kierownicy ambulansów sanitarnych i innych pojazdów pogotowia publicznego w wypadkach, gdy zagrożone jest życie, zdrowie i mienie ludzkie lub bezpieczeństwo publiczne, mogą nieprzestrzegać postanowień niniejszego rozporządzenia.

Wozy Zakładu Czyszczenia Miasta w czasie, gdy zajęte są czyszczeniem ulic lub wywożeniem popiołu i śmieci domowych, mogą nieprzestrzegać przepisów o ruchu prawą stroną, o ile nie zagraża to bezpieczeństwu publicznemu.

§ 25. Organa kierujące ruchem.

Ruchem ulicznym kierują organa Milicji Obywatelskiej, miejskiej służby drogowej i kontrolerzy ruchu drogowego Urzędu Wojewódzkiego.

Wszystkie osoby znajdujące się na ulicach obowiązane są stosować się do zarządzeń i wskazówek tych organów, przestrzegać znaków i napisów regulujących ruch oraz na każde wezwanie tych organów natychmiast się zatrzymać, wylegitymować i udzielić wszelkich żądanych wyjaśnień.

Rozdział IV.

Pędzenie, prowadzenie i przewożenie zwierząt.

§ 26. Oznaczenie ulic dla pędzenia, prowadzenia i przewożenia zwierząt.

Pędzenie, prowadzenie i przewożenie zwierząt przez ulice położone w dzielnicy I jest niedozwolone.

W obrębie dzielnic II—VIII zwierzęta można prowadzić, pędzić i przewozić tylko tymi ulicami, które Prezydent Miasta oznaczy drogą osobnego zarządzenia. W zarządzeniu tym Prezydent Miasta może oznaczyć również warunki i określić czas, w jakim pędzenie, prowadzenie i przewóz zwierząt może się odbywać.

Pędzenie lub prowadzenie przez ulice zwierząt okaleczonych lub chorych jest wzbronione.

Przepisy ustępu 1 i 2 niniejszego paragrafu nie dotyczą prowadzenia przez ulice psów.

Niedozwolone jest również pędzenie stad ptactwa domowego przez ulice, położone w dzielnicach I—VIII oraz ulicami, przez które prowadzi tor kolei elektrycznej.

Wypuszczanie na ulice zwierząt i ptactwa domowego jest zakazane.

§ 27. Sposób prowadzenia i pędzenia zwierząt.

Bydło rogate przed wprowadzeniem do miasta ma być powiązane za rogi, najwyżej po 4 sztuki. Poszczególne sztuki bydła należy prowadzić na powrozie. Konie należy prowadzić najwyżej po cztery sztuki, powiązane ze sobą przy pyskach.

Wzbronione jest pędzenie luzem bydła i koni, znajdujących się stale w mieście w dzielnicach IX—XXI i korzystających z paszenia na pastwiskach i błoniach. Należy je wiązać ze sobą lub prowadzić na sznurze tak, by nie rozchodziły się po jezdni i nie wchodziły na chodnik.

Przy prowadzeniu lub pędzeniu zwierząt znarowionych, płochliwych i w ogóle dla otoczenia niebezpiecznych należy zachować odpowiednie środki ostrożności. W szczególności buhajom należy zasłonić oczy, ponadto każdego powinno prowadzić 2 ludzi.

Transportowanie zwierząt dzikich odbywać się winno przy uwzględnianiu szczególnych środków ostrożności.

§ 28. Przewóz zwierząt.

Przewóz cieląt, nierogacizny itp. może odbywać się w ten sposób, że zwierzęta te mają stać na wozach lub leżeć na podściółce, jedno obok drugiego.

§ 29. Nadzór przewodnika.

Pędzenie i przewóz zwierząt przez miasto odbywać się może tylko pod nadzorem przewodnika lub przewodników, którzy odpowiedzialni są za przestrzeganie obowiązujących przepisów.

Osobom pędzącym lub prowadzącym zwierzęta oraz przewodnikom nie wolno:

a) znajdować się w stanie nietrzeźwym, ani posiadać wad cielesnych lub umysłowych, które by ich czyniły czasowo lub trwale niezdolnymi do tych czynności,

b) zatrzymywać się na ulicy ze zwierzętami prowadzonymi, pędzonymi lub przewożonymi bez rzeczywistej potrzeby,

c) przywiązywać zwierząt przed domami, gospodami, szynkami itp.

Po zapadnięciu zmroku lub podczas gęstej mgły prowadzenie i pędzenie zwierząt może się odbywać tylko przy świetle co najmniej dwóch latarń, niesionych na początku i na końcu prowadzonego względnie pędzonego stada.

Przy prowadzeniu koni wystarczy jedna latarnia.

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA.

Rozdział V.

Ruch pieszy.

§ 30. Ruch pieszy na chodnikach.

Ruch pieszy odbywać się ma prawą stroną chodników, gdy zaś nie ma chodnika, prawą stroną drogi na jej poboczach najdalej od środka drogi.

Na mostach i w ulicach wąskich lub posiadających wąskie chodniki należy iść chodnikiem położonym po prawej stronie jezdni.

Wymijać należy na prawo, wyprzedzać na lewo.

§ 31. Tamowanie ruchu pieszego.

Prócz zakazów zawartych w §§ 16 i 19 niniejszego rozporządzenia, dotyczących tamowania ruchu ulicznego w ogólności, zabrania się:

1) zatrzymywania się na chodnikach bez potrzeby,

2) gromadnego wystawania przed wejściami do sklepów, wystawami, bramami domów i na narożnikach ulic,

3) nawoływania przechodniów do kupna,

4) chodzenie w grupach więcej niż 3 osoby, a na wąskich chodnikach dwu osób obok siebie,

5) chodzenie po chodnikach osobom w ubraniach poplamionych mąką, farbą itp.,

6) pozostawiania na chodnikach wózków dziecinnych i do przewożenia chorych,

7) noszenia na chodnikach przedmiotów, którymi można przechodniów uderzyć lub uszkodzić względnie splamić ich odzienie,

8) noszenie na chodnikach przedmiotów znacznej długości oraz wszelkiego rodzaju reklamy obnośnej. Przedmioty znacznej długości, jak deski, drągi itp. powinno nieść dwóch ludzi.

Przedmioty wymienione w punkcie 7 i 8 z wyjątkiem reklam wolno ulicami położonymi w Dzielnicy I przenosić tylko wtedy, jeżeli przedmioty te mają być dostawione lub odniesione na jedną z ulic tej dzielnicy. W tych wypadkach przedmioty takie należy nosić w porze najsłabszego ruchu ulicznego, tj. przed godziną 8 rano i po godz. 22.

§ 32. Pochody, orszaki itp.

Przechodzące przez miasto pochody, orszaki, procesje, oddziały itp. iść mają jezdnią trzymając się jej prawej strony przy chodniku, omijając, o ile możności ulice, przez które przechodzi tor kolei elektrycznej. Wymienione wyżej grupy ludzi posiadać winny przewodnika, który nimi kieruje i odpowiada za przestrzeganie obowiązujących przepisów.

§ 33. Przechodzenie przez jezdnię.

Poza przypadkami wymienionymi w § 32 wkraczanie na jezdnię jest dozwolone tylko celem przejścia na drugą stronę ulicy.

Przechodzić należy przez jezdnię najkrótszą drogą, w linii prostej, prostopadłej do chodnika.

Zabrania się:

a) przebiegać przez jezdnię,

b) w ulicach, mających stałe oznaczone miejsca do przechodzenia przez jezdnię, przechodzenia przez nią w innych miejscach,

c) przechodzenia przez jezdnię po czasie zatrzymania ruchu kołowego w przypadkach, gdy organ milicyjny regulujący ruch pieszy i kołowy da znak otwierający ruch kołowy na jezdni,

d) wystawać i zatrzymywać się na jezdni,

e) w czasie przechodzenia przez jezdnię zajmować się takimi czynnościami, które by mogły odwrócić uwagę przechodzącego od ruchu panującego na jezdni.

Rozdział VI.

Ruch kołowy.

A. Ogólne przepisy o ruchu kołowym.

§ 34. Ruch prawą stroną, wymijanie, wyprzedzanie.

Ruch kołowy odbywać się może wyłącznie prawą stroną jezdni.

Wymijać należy na prawo, wyprzedzać na lewo.

W ulicach posiadających dwa osobne tory jezdne, pod wiaduktami, gdy jezdnia podzielona jest tam na dwa tory itp., ruch kołowy ma odbywać się torem położonym po prawej stronie ulicy, na każdym zaś z obu torów tylko w jednym kierunku.

Wyprzedzać wolno tylko wtedy, jeżeli jezdnia jest dostatecznie szeroka.

Wozy tramwajowe należy wyprzedzać na prawo, z lewej strony zaś tylko wtedy, gdy szyny tramwajowe znajdują się tak blisko chodnika, że przejazd między wozem tramwajowym a chodnikiem jest niemożliwy.

Wzbronione jest:

a) jeżdżenie po szynach tramwajowych,

b) zajeżdżanie drogi,

c) wyprzedzanie, gdy droga nie jest dostatecznie widoczna, na skrzyżowaniach ulic, zakrętach, mostach, znaczniejszych spadkach, przed przystankami tramwajowymi i autobusowymi oraz we wszystkich innych, w których mogło by ono zagrażać bezpieczeństwu publicznemu,

d) wyprzedzanie wozów tramwajowych, stojących na przystankach, z wyjątkiem przystanków, gdzie znajdują się wysepki dla pasażerów, gdzie można wyprzedzać tramwaj, jednak w tempie nieprzekraczającym 6 km na godzinę.

§ 35. Rozłożenie ruchu na jezdni.

Część jezdni położona przy chodniku przeznaczona jest dla rowerów oraz dla pojazdów poruszających się powoli, wreszcie dla wózków ręcznych. Dalsza część jezdni ku środkowi przeznaczona jest dla pojazdów szybciej jadących, tj. samochodów, motocykli itd.

Kierujący pojazdami, które mają jeździć częścią jezdni przy chodniku, obowiązani są trzymać się w takiej odległości od chodnika, by nie zagrażać bezpieczeństwu ruchu na chodniku.

§ 36. Pierwszeństwo ruchu.

Pierwszeństwo ruchu mają wozy Miejskiej Kolei Elektrycznej. Na odgłos dzwonka tramwajowego należy przy jeździe po torach kolei elektrycznej zjeżdżać z toru, a przy jeździe przecinającej tory pojazd zatrzymać przed torem.

W czasie przejazdu do pożaru wozów Straży Pożarnej, tudzież karetek Pogotowia Ratunkowego spieszącego do wypadku, mają wszelkie inne pojazdy, znajdujące się na tej jezdni, natychmiast na odgłos trąbki zjechać na kraj jezdni i zatrzymać się aż do przejazdu tych wozów.

§ 37. Pierwszeństwo przejazdu na skrzyżowaniach.

Na skrzyżowaniach ulic pierwszeństwo przejazdu ma pojazd jadący ulicą główną. Na skrzyżowaniu dwóch ulic równorzędnych pierwszeństwo przejazdu ma pojazd nadjeżdżający z prawej strony.

Przepis powyższy ma jednak zastosowanie tylko w tym przypadku, gdy ruch kołowy na skrzyżowaniach ulic nie jest odmiennie regulowany przez organa milicyjne.

§ 38. Skręcanie w ulicę poprzeczną.

Przy skręcaniu w ulicę poprzeczną należy skręt w prawo wykonać możliwie małym łukiem, najbliżej prawego brzegu jezdni, skręt w lewo możliwie wielkim łukiem, blisko środka jezdni, nie przejeżdżać jednak na jej lewą stronę.

§ 39. Ruch jednokierunkowy.

Prezydent Miasta może w drodze osobnego zarządzenia wydanego na zasadzie § 54 niniejszego rozporządzenia określić, na których ulicach ma odbywać się ruch tylko w jednym kierunku.

§ 40. Wstrzymanie ruchu w razie przemarszu większych grup ludzi.

W razie przemarszu wojska, przechodzenia orszaków pogrzebowych, procesji lub innych większych grup ludzi należy na skrzyżowaniach wstrzymać cały ruch kołowy oraz wozów kolei elektrycznej. Jeżeli jednak grupy te są znaczne i podzielone na oddziały, mogą wozy kolei elektrycznej i pojazdy osobowe przejechać odstępami między poszczególnymi oddziałami.

Wzbronione jest przecinanie pochodów zwartych grup dzieci i młodzieży szkolnej oraz wojska.

§ 41. Obowiązki kierującego pojazdem.

Kierujący pojazdem (kierowca, woźnica, rowerzysta) obowiązany jest zwracać baczną uwagę na ruch uliczny, a w szczególności na sygnały ręczne i wskazówki organów władz bezpieczeństwa regulujących ruch, drogowe znaki ostrzegawcze, osoby i zwierzęta znajdujące się na jezdni i wszelkie przeszkody w ruchu.

Ponadto kierujący pojazdem ma w razie potrzeby dawać odpowiednie znaki ostrzegawcze (dźwiękowe i świetlne), a w razie potrzeby zwolnić bieg pojazdu lub pojazd zatrzymać.

§ 42. Szybkość ruchu pojazdów.

Szybkość ruchu pojazdów powinna być taka, aby nie zagrażała bezpieczeństwu publicznemu i kierowca mógł panować w każdej okoliczności nad pojazdem i tenże w razie potrzeby zatrzymać. W każdym razie szybkość, o ile nie ma innych ograniczeń, nie może przekraczać 30 km na godzinę. W szczególności kierowca pojazdu powinien zmniejszyć szybkość i zachować szczególną ostrożność:

a) na skrętach i skrzyżowaniach ulic,

b) przed przystankami tramwajowymi i autobusowymi,

c) na mostach o konstrukcji drewnianej lub drewniano-żelaznej dłuższych niż 20 m,

d) przy wjeździe lub wyjeździe z bram domów,

e) podczas mgły lub ciemności,

f) w miejscach, gdzie zgromadzona jest większa ilość osób,

g) w przypadkach, gdy zwierzęta pociągowe lub pędzone albo prowadzone okazują płochliwość z powodu zbliżającego się pojazdu.

Wozy ciężarowe (naładowane i próżne) oraz wszelkie pojazdy nie zaopatrzone w resory mają jechać z szybkością nie przekraczającą 6 km na godzinę, tj. stępa.

Również stępa mają jechać wozy jednodyszlowe o pojedynczym zaprzęgu w obrębie śródmieścia oraz przez ulice okalające planty miejskie, tudzież przez ulice, przez które prowadzi tor kolei elektrycznej.

§ 43. Urządzenie pojazdów i ich wymiary.

Każdy pojazd oraz wóz ciężarowy z wyjątkiem pojazdów mechanicznych, powozów prywatnych, wozów włościańskich, wózków dla dzieci, inwalidów i kalek winien być zbadany przez Zarząd Miejski w Krakowie i dopuszczony do krążenia po mieście (zarejestrowany).

Dowodem zarejestrowania pojazdu są odpowiednie znaki umieszczone na nim. Znaków tych nie wolno przenosić na inny pojazd. Za wypuszczenie na ulicę pojazdu niezarejestrowanego odpowiedzialny jest właściciel.

Na wezwanie Zarządu Miejskiego właściciel winien bezzwłocznie przedstawić dany pojazd do przeglądu.

Zarząd Miejski może cofnąć wydane już pozwolenie na krążenie po mieście, jeżeli pojazd znajduje się w stanie nieodpowiednim.

Ponadto każdy pojazd oraz wóz ciężarowy za wyjątkiem pojazdów mechanicznych, powozów prywatnych, wózków dla dzieci, inwalidów i kalek winien mieć stały i wyraźny napis z imieniem, nazwiskiem i adresem właściciela. Napis ten względnie tablica winien mieć wymiary nie mniej niż 25×15 cm i umieszczony ma być z lewej strony pojazdu.

Za pojazdy osobowe uważane są pojazdy na resorach, względnie sanki mogące mieścić oprócz powożącego najwięcej 3 osoby, jeżeli są zaprzężone w jednego konia, zaś najwięcej 4 osoby, jeżeli są zaprzężone w parę koni.

Pojazdy używane na ulicach mają być tak urządzone, by w niczym nie zagrażały bezpieczeństwu publicznemu, nie tamowały ruchu oraz nie uszkadzały nawierzchni drogowej i urządzeń ulicznych.

W szczególności szerokość pojazdu ze wszystkimi występami nie może przekraczać 2,5 m długości, z ładunkiem i dyszlem 10 m, zaś jego wysokość 4 m.

Pojazdy, których wymiary przekraczają powyższe normy, mogą być dopuszczone do ruchu tylko za osobnym zezwoleniem Zarządu Miejskiego. Kierujący pojazdem winien mieć zezwolenie to przy sobie i okazać na każde żądanie władzy.

Przepisy, co do długości pojazdu nie mają zastosowania do wozów ciężarowych z belkami, rusztowaniami drabinowymi itp., jak również do pojazdów z przyczepicnymi wozami.

Szerokość obręczy kół pojazdu ma być taka, aby ciśnienie kół nie przekraczało 150 kg na centymetr bieżący szerokości obręczy. Szerokość obręczy kół wozów ciężarowych przy obciążeniu do 3 500 kg ma wynosić 7 cm, zaś przy obciążeniu ponad tę normę 10 cm. Obręcze kół mają być gładkie.

§ 44. Czystość pojazdów.

Wszelkie pojazdy używane na ulicach mają być utrzymywane w należytym porządku i czystości. Kierujący pojazdem odpowiedzialny jest na równi z właścicielem za stan pojazdu.

§ 45. Ładowanie wozów

Ładunek na wozie ma być ułożony i zabezpieczony tak, aby nie utrudniał komunikacji, nie zagrażał bezpieczeństwu publicznemu, nie uszkadzał urządzeń ulicznych, oraz nie sprawiał hałasu.

Materiały, mogące zanieczyścić ulice, można przewozić tylko w wozach szczelnych i odpowiednio nakrytych.

Materiały o przykrej woni można przewozić tylko w wozach szczelnie przykrytych lub w metalowych beczkach hermetycznie zamykanych.

Przewożenie przedmiotów, budzących wstręt, wydzielających przykrą woń lub szkodliwych dla zdrowia, może odbywać się tylko między godziną 23 a 5 rano.

Materiały, zagrażające bezpieczeństwu, można przewozić tylko z zachowaniem wszelkich środków ostrożności ulicami wyznaczonymi przez Prezydenta Miasta w osobnym zarządzeniu.

Przewożenie przedmiotów, które swymi rozmiarami lub ciężarem mogłyby zatamować ruch uliczny lub uszkodzić jezdnię, dozwolone jest tylko za osobnym zezwoleniem Zarządu Miejskiego.

§ 46. Grupy pojazdów, nawracanie.

Niedozwolona jest jazda dwóch lub więcej pojazdów obok siebie, jak również więcej pojazdów obok siebie, jak również więcej niż sześć pojazdów bezpośrednio jeden za drugim. Odległość między grupami po sześć pojazdów ma wynosić najmniej 30 m, odległość zaś między poszczególnymi wozami co namniej 2 m.

Wzbronione jest nawracanie na ulicach dzielnicy I oraz na tych ulicach w innych dzielnicach, w których prowadzi tor kolei elektrycznej.

§ 47. Ustawianie wozów tramwajowych w razie zatrzymania ruchu.

Wrazie chwilowego zatrzymania ruchu ulicznego lub zatrzymania samych tylko wozów kolei elektrycznej, należy wozy te tak ustawić, aby co trzy wozy był czterometrowy odstęp. Zatrzymywanie wozów kolei elektrycznej na skrzyżowaniach ulic lub zakrętach jest niedozwolone.

§ 48. Zatrzymywanie się pojazdów na ulicy.

Zatrzymywanie się pojazdów dozwolone jest tylko na samym brzegu jezdni obok prawego chodnika, w razie istotnej potrzeby. Wtedy jednak kierujący pojazdem obowiązany jest zjechać na kraj jezdni, dając znak o tym ręką lub biczem jadącym za nim i pojazd zatrzymać, ustawiając go tak, by nie tamował komunikacji.

Jeżeli na ulicy o ruchu dwustronnym zachodzi konieczność zatrzymania pojazdu po lewej stronie od kierunku jazdy, wówczas kierowca jest obowiązany pojazdem nawrócić tak, aby zatrzymać się mający pojazd mógł być ustawiony zawsze w kierunku ruchu prawidłowego dla danej strony ulicy. Przejazd pojazdu z jednej strony ulicy na drugą bez nawrócenia jest niedozwolony.

W ulicach jednokierunkowych dozwolone jest zatrzymywanie się na lewej stronie ulicy, jednak kierowca przed zjechaniem na tę stronę winien uprzedzić o swym zamiarze ruchem ręki lub za pomocą specjalnych przyrządów.

Wozy ciężarowe mogą zatrzymywać się na ulicy tylko przez czas potrzebny do naładowania lub wyładowania przedmiotów.

Przed gmachami i lokalami publicznymi, dworcami kolejowymi, teatrami, kinoteatrami, restauracjami i miejscami licznie uczęszczanymi wolno pojazdom zatrzymywać się tylko przez czas potrzebny do wsiadania lub wysiadania.

Wzbronione jest zatrzymywanie się pojazdów:

a) na przystankach tramwajowych i autobusowych, z wyjątkiem wypadków określonych w § 34 pkt d,

b) na skrzyżowaniach ulic oraz w odległości mniejszej niż 5 m przed narożnikiem lub przystankiem,

c) w miejscach wyraźnie przez władze określonych za niedopuszczalne do zatrzymywania się,

d) przy wysepkach przeznaczonych dla organów regulujących ruch oraz na torach kolei elektrycznej. Pojazdy osobowe mogą zatrzymywać się. na torach kolei elektrycznej przez czas potrzebny do wsiadania i wysiadania,

e) dwom pojazdom obok siebie, wyjątek stanowi

potrzeba przełożenia ładunku itp., a to jeżeli na jezdni pozostaje tyle wolnego miejsca, że jeszcze dwa pojazdy mogą się wyminąć,

f) po przeciwnych stronach jezdni naprzeciw siebie za wyjątkiem, jeżeli pomiędzy nimi pozostaje dosyć miejsca dla jednoczesnego przejazdu jeszcze dwóch pojazdów.

§ 49. Stałe miejsce postoju.

Postój stały wszelkich pojazdów i wózków ręcznych dozwolony jest jedynie w miejscach oznaczonych w tym celu przez Zarząd Miejski.

W miejscach wyznaczonych na postój dorożek (konnych i samochodowych) wolno stać tylko takiej ilości pojazdów, dla jakiej dane miejsce postoju jest oznaczone.

Niedozwolone jest przeprowadzanie napraw, mycie pojazdów lub wózków na ulicach i na miejscach postoju.

§ 50. Przejazd wozów ciężarowych w obrębie śródmieścia.

Przejazd wszelkimi pojazdami ciężarowymi w obrębie śródmieścia, tj. w obrębie plantacji jest zakazany.

Zakaz powyższy nie dotyczy wozów jadących do ulic i placów śródmieścia jako miejsc przeznaczenia, przy czym kierowca takiego pojazdu winien posiadać odpowiednie dowody stwierdzające konieczność wjazdu do miejsca przeznaczenia w śródmieściu.

§ 51. Pojazdy i zwierzęta uległe wypadkowi na ulicy.

W przypadkach unieruchomienia pojazdu z jakiegokolwiek powodu należy przesunąć go na miejsce nietamujące ruchu i w jak najkrótszym czasie z ulicy usunąć. Dłuższe pozostawienie na ulicy unieruchomionego pojazdu lub ładunku możliwe jest tylko za osobnym zezwoleniem Zarządu Miejskiego na odpowiedzialność właściciela, przy czym przedmioty te pozostawione na noc, należy odpowiednio oświetlić.

Niedozwolone jest pozostawienie wozów lub ładunków na ulicach położonych w śródmieściu oraz w innych dzielnicach na ulicach, przez które prowadzi tor kolei elektrycznej.

Zwierzęta padłe lub ubezwładnione należy bezzwłocznie z ulicy usunąć.

Niezastosowanie się do powyższych przepisów spowoduje usunięcie powyższych przedmiotów z urzędu na koszt i niebezpieczeństwo ich właściciela.

§ 52. Sygnały ręczne milicyjne.

Dla ruchu kołowego w mieście Krakowie obowiązują następujące sygnały ręczne:

I. Sygnał „zatrzymanie ruchu", gdy milicjant ma rozłożone ręce. Ulice, do których milicjant jest zwrócony twarzą lub plecami, są zamknięte dla przejazdu. Wzdłuż rozłożonych ramion, ulice są wolne dla przejazdu.

II. Sygnał „zmiana kierunku ruchu", gdy milicjant podnosi jedną rękę do góry. Pojazdy dojeżdżające do skrzyżowania zatrzymują się. Pojazdy czekające na otwarcie ruchu przygotowują się do ruszenia, pojazdy znajdujące się na skrzyżowaniu usuwają się szybko z krzyżowania.

§ 53. Ochrona ulic.

Ochronę ulic oraz nadzór nad ich utrzymaniem i używaniem wykonuje Zarząd Miejski w Krakowie oraz Milicja Obywatelska.

§ 54. Wydawanie zarządzeń, dotyczących bezpieczeństwa ruchu.

W granicach niniejszego rozporządzenia Prezydent Miasta jest uprawniony wydawać szczegółowe zarządzenia, o ile dotyczyć mają utrzymania porządku publicznego na ulicach miasta Krakowa, a w szczególności ruchu pieszego, kołowego i zwalczania hałasu ulicznego. Odnosi się to również do zarządzeń związanych z utrzymaniem bezpieczeństwa ruchu publicznego na ulicach miasta.

B. SZCZEGÓŁOWE PRZEPISY O RUCHU KOŁOWYM.

Wózki ręczne.

§ 55. Określenie wózków ręcznych i ruch ich na jezdni.

Wózkami ręcznymi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są wózki dwu-lub czterokołowe, których długość wraz z dyszlem nie przekracza 8 m, a szerokość jeden metr, poruszane siłą rąk ludzkich lub ciągnione przez psy.

Każdy wózek powinien posiadać napis wyraźny z imieniem i nazwiskiem i adresem właściciela. Napis powyższy umieszczony ma być z lewej strony wózka, a wymiar wynosić ma nie mniej niż 25×15 cm.

Wózki ręczne mogą jeździć tylko jezdnią obok chodnika. Popychać wózki wolno tylko wyjątkowo, jeżeli rzeczy przewożone nie zasłaniają widoku popychającemu.

Wzbronione jest:

a) jeżdżenie wózkami ręcznymi po chodnikach,

b) popychanie wózków naprzód dyszlem,

c) siedzenie na wózkach staczanych po pochyłościach,

d) jeżdżenie wózkami środkiem jezdni i po szynach tramwajowych.

§ 56. Oświetlanie wózków ręcznych.

Każdy wózek ręczny ma być zaopatrzony w jedną latarnię o bezbarwnym świetle, umieszczoną z lewej strony wózka.

§ 57. Wózki dla dzieci, inwalidów, chorych.

Przepisy powyższe nie dotyczą wózków dla dzieci, inwalidów i chorych. Tego rodzaju wózki, o ile poruszane są bezpośrednio przez osoby używające ich, za pomocą osobnego urządzenia mechanicznego mają posiadać sprawnie działające hamulce.

§ 58. Szczegółowe zarządzenia o ruchu wózków ręcznych.

Prezydent Miasta może w drodze osobnego zarządzenia wydanego na zasadzie § 54 niniejszego rozporządzenia zakazać przejazdu wózkami ręcznymi przez niektóre ulice.

Rowery.

§ 59. Ruch rowerów na ulicach miasta regulują przepisy rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 15. VII. 1937 r. o ruchu rowerów na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 58, poz. 458).

Określenie rowerów.

Rowerami w rozumieniu powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 15 lipca 1937 r są rowery, wszelkie wózki poruszane siłą nóg, rowery z silnikami pomocniczymi o pojemności skokowej do 100 cm i motocykle z silnikami o takiejże pojemności.

§ 60. Szybkość jazdy rowerami.

Szybkość jazdy rowerami po ulicach nie może przekraczać 15 km na godzinę.

§ 61. Zakaz jazdy rowerami na niektórych ulicach.

Prezydent Miasta może w drodze osobnego zarządzenia na zasadzie § 54 niniejszego rozporządzenia zakazać jazdy rowerami na niektórych ulicach.

Pojazdy zaprzężone.

§ 62. Zwierzęta używane do zaprzęgu i uprząż.

Do zaprzęgu można używać tylko koni mułów i osłów.

Konie mają być okiełzane i w porze zimowej odpowiednio podkute.

Uprząż ma znajdować się w takim stanie, aby zawsze umożliwiała sprawne kierowanie zaprzęgiem.

Przy wozach jednokonnych i jednodyszlowych należy używać jako uprzęży chomonta. Naszelnik przy tych wozach ma być łańcuchowy lub rzemienny i przytwierdzony do chomonta.

W porze letniej, tj. od 1 kwietnia do 15 listopada wolno używać tylko podków zupełnie gładkich (pantoflowych) oraz podków zwykłych letnich z ocylami tępymi, trójkątnymi, względnie kwadratowymi.

W porze zimowej, tj. od 16 listopada do 31 marca wolno używać podków z ocylami tępymi w kształcie litery „H" (hacelami) lub z tępymi ocylami kwadratowymi, względnie trójkątnymi i z zębcami (gryfami).

Dyszel ma być przypięty do kleszczyny chomonta za pomocą rzemienia, niedłuższego nad 40 cm, który należy przymocować przy dyszlu przy tzw. klamerce. Dyszel nie może wystawać przed piersi konia ponad 70 cm. Uprząż musi mieć podogonie.

Wzbronione jest:

a) używanie do zaprzęgu bydła rogatego i zwierząt kąsających, niezaopatrzonych w kaganiec,

b) używanie do podkuwania koni ocyli ostro zakończonych,

c) używanie jednego lejca tzw. podwódka,

d) przeprzęganie zwierząt pociągowych na ulicy z wyjątkiem, gdy zajdzie konieczność spowodowana wypadkiem,

e) przywiązywanie koni lub innych zwierząt do wozu,

f) karmienie koni i innych zwierząt pociągowych na ulicach. Pasza ma być podawana w workach przywiązanych do głowy zwierzęcia. W przypadkach zanieczyszczania ulicy wskutek niedozwolonego karmienia zwierząt na ulicy, właściciel pojazdu lub woźnica obowiązani są bezzwłocznie miejsce zanieczyszczone oczyścić. W razie zaniedbania tego, oczyszczenie przeprowadzi dozorca domu, przed którymi ulicę zanieczyszczono lub Zakład Czyszczenia Miasta.

§ 63. Powożenie zaprzęgiem.

Każdy zaprzęg ma posiadać osobnego woźnicę, znającego przepisy o ruchu ulicznym.

Miejsce dla woźnicy ma być na wozie tak umieszczone, aby miał on wolny widok na wszystkie strony. W razie przeciwnym woźnica obowiązany jest prowadzić zwierzęta pociągowe za uzdę.

Wzbronione jest:

a) powożenie przez osoby, które nie ukończyły lat 17,

b) stanie woźnicy na wozie w czasie powożenia i siedzenia na zwierzętach, będących w zaprzęgu lub usiadanie na dyszlu,

c) trzaskanie z bicza, oraz wypuszczanie lejc z ręki przez woźnicę,

d) pozostawianie zaprzęgu na ulicy bez dozoru.

§ 64. Prowadzenie koni za uzdę.

W obrębie śródmieścia, tudzież w ulicach głównych, określonych w § 3 niniejszego rozporządzenia i w ulicach okalających planty oraz w tych ulicach, przez które prowadzi tor kolei elektrycznej woźnice obowiązani są przy wozach jednodyszlowych prowadzić konie za uzdę, idąc pieszo obok nich.

Prezydent Miasta może w drodze osobnego zarządzenia rozszerzyć ten obowiązek i na inne ulice.

§ 65. Oświetlanie pojazdów.

Pojazdy mają być oświetlane latarniami w porze nocnej jak również podczas mgły od zapadnięcia zmierzchu. Podczas postoju na miejscach wyznaczonych, w razie jasnego oświetlenia powyższych miejsc, pojazdy mogą być nieoświetlone.

Każdy pojazd na drodze publicznej powinien być zaopatrzony w umieszczoną z tyłu z lewej strony wozu latarkę z czerwonym światłem lub w ten sposób umieszczone szkiełko odblaskowe, koloru czerwonego o średnicy co najmniej 3 cm, zaopatrzone w wyciśnięty na szkle lub na metalowej jego oprawce znak fabryczny wytwórni oraz napis stwierdzający, że typ szkiełka został zatwierdzony przez Ministerstwo Komunikacji.

Osobowe pojazdy konne mają być zaopatrzone w dwie latarnie umieszczone po obu stronach pojazdu. Wozy włościańskie mają posiadać przynajmniej jedną latarnię, umieszczoną z lewej strony wozu.

Przedmioty wystające z tyłu wozu należy zaopatrzyć w nocy w dodatkową latarnię.

Latarnie oświetlające pojazdy mają rzucać jasne światło bezbarwne wprost i na boki.

§ 66. Hamulce.

Wszelkie pojazdy zaprzężone powinny posiadać hamulce szybko i sprawnie działające na tylne koła, a poruszane z siedzenia woźnicy.

Przepis ten nie ma zastosowania do wozów włościańskich.

Używanie do hamowania łańcuchów, haków lub innych przyrządów, które by niszczyły lub uszkodziły nawierzchnię ulic jest wzbronione.

§ 67. Sanie.

Sanie mają być zaopatrzone w dyszel, płozy sani mają być podkute.

Wzbronione jest przewożenie ciężarów na saniach, których płozy posiadają w dolnej części mniej jak 120 cm długości i mniej jak 10 cm szerokości.

§ 68. Dorożki konne.

Dorożki konne podlegają prócz niniejszych przepisów osobnym postanowieniom wydanym dla tych pojazdów.

Rozdział VII.

Pojazdy mechaniczne.

§ 69. Przepisy szczególne.

Ruch pojazdów mechanicznych reguluje powołane na wstępie rozporządzenie Ministrów Komunikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych z dnia 27 października 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych.

§ 70. Zanieczyszczanie ulic smarami.

Pojazdy mechaniczne mają być smarowane, względnie oliwione w sposób niedopuszczalny do rozlania smarów (oliwy) na ulicę. Nie wolno również wylewać na ulicę płynow, z których ulatniają się gazy.

§ 71. Dorożki samochodowe.

Ruch dorożek samochodowych w mieście Krakowie regulują osobne przepisy.

Rozdział VIII.

Jazda wierzchem.

§ 72. Jazda wierzchem na jezdni, okiełzanie konia, szybkość jazdy.

Dla jazdy wierzchem przeznaczona jest część jezdni położona obok chodnika. Jeździec obowiązany jest jednak trzymać się w takiej odległości od chodnika, by nie zagrażać w niczym bezpieczeństwu ruchu na chodniku. O ile obok jezdni prowadzi osobny tor, dla jazdy wierzchem można jeździć konno wyłącznie tym torem. Konie używane do jazdy wierzchem muszą być okiełzane i należycie podkute. Przez ulice śródmieścia wolno jeździć tylko stępa.

Rozdział IX.

Przepisy końcowe.

§ 73. Kary.

Winni naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia, karani będą po myśli art. 21 powołanej na wstępie ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych, z uwzględnieniem przepisów dekretu z dnia 26 kwietnia 1948 r. o podwyższeniu grzywien, kar pieniężnych, kar porządkowych, oraz nawiązek (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 161) grzywną do wysokości 50.000 zł lub aresztem do 6 tygodni albo obu tymi karami łącznie — o ile dany czyn nie jest zagrożony karą surowszą. Do orzekania powołany jest Zarząd Miejski w Krakowie.

§ 74. Termin wejścia w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia *).

§ 75. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą rozp. Wojewody Krakowskiego z dnia 14. VI. 1927 r. L. B. P. 7069/27 zawierające „Przepisy o używaniu i ochronie ulic oraz o ruchu ulicznym w mieście Krakowie" (Dz. Urz. Wojew. Krak. Nr 5) z późniejszymi zmianami.

Wojewoda: *Dr Kazimierz Pasenkiewicz*

142

UCHWAŁA

Miejskiej Rady Narodowej

w stoł. król. mieście Krakowie

z dnia 19 grudnia 1949 r.

o założeniu Miejskiego Domu Rozdzielczego dla Żebraków i Włóczęgów w Krakowie.

Na podstawie art. 1 i 33 dekretu z dnia 23 listopada 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 74) i art. 43 ust. (1) lit. k) ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294) uchwala się, co następuje:

Art. 1. 1. Zakłada się zakład opieki społecznej pod nazwą „Miejski Dom Rozdzielczy dla Żebraków i Włóczęgów w Krakowie" dla 40 osób.

2. Zakład mieści się w budynku miejskim przy ul. Lubicz 25.

Art. 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Zarządowi Miejskiemu.

Art. 3. Uchwała niniejsza wchodzi w życie natychmiast z mocą obowiązującą od dnia 15 grudnia 1949 r.

Przewodniczący: *Mgr Władysław Wójcik*

143

OKÓLNIK Nr 62

Prezydenta stoł. król. miasta Krakowa

z dnia 15 grudnia 1949 r.

o zakładaniu, przekształcaniu i zwijaniu urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw miejskich.

Ostatnio stwierdziłem, że niektóre jednostki organizacyjne Biura Zarządu Miejskiego, załatwiając na zlecenie władz nadzorczych sprawy zakładania przekształcania i zwijania urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw miejskich, nie przestrzegają przy tym niejednokrotnie obowiązujących przepisów o ustroju samorządu terytorialnego. W szczególności jednostki te zaniedbują wywoływania w tych

---

*) Ogłoszone w Krakowskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 15 grudnia 1949 r. Nr 25, poz. 353.

sprawach uchwał właściwych organów ustrojowych Gminy powołanych do decydowania o założeniu, przekształceniu i zwinięciu urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw miejskich. Uchwały te stanowią podstawę do wydawania w takich wypadkach odpowiednich zarządzeń wykonawczych. Zakładanie, przekształcanie, zwijanie urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw miejskich bez uprzedniego wywołania uchwał właściwych organów ustrojowych Gminy jest niedopuszczalne, ponieważ dezorganizuje administrację i gospodarkę miejską.

W związku z tym celem uniknięcia na przyszłość tych niedociągnięć przypominam, że stosownie do art. 33 dekretu z dnia 23 listopada 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 74) oraz art. 43 ust (1) lit. k) ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294) stanowienie o założeniu, przekształceniu i zwinięciu urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw miejskich należy do zakresu działania Miejskiej Rady Narodowej. Wnioski w tych sprawach przygotowuje w myśl art. 44 ust. (1) lit. a) powołanej wyżej ustawy Zarząd Miejski kolegialnie. Nieprzestrzeganie tych przepisów ogranicza zakres działania Miejskiej Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego.

Przy opracowywaniu i przedkładaniu kolegialnym organom ustrojowym Gminy wniosków w sprawach zakładania, przekształcania lub zwijania urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw miejskich należy — niezależnie od postanowień zarządzenia z dnia 14 lutego 1949 r. o opracowywaniu i przedkładaniu wniosków kolegialnym organom ustrojowym Gminy oraz o przedkładaniu uchwał tych organów do zatwierdzenia (Gaz. Urz. Z. M. Nr 2, poz. 17) — przestrzegać następujących zasad:

1) Projekty uchwał w tych sprawach opracowuje jednostka organizacyjna Biura Zarządu Miejskiego, z którą urządzenie lub zakład dobra publicznego jest albo ma być administracyjnie związane. Projekty uchwał odnośnie przedsiębiorstw miejskich opracowuje Wydział Ogólno-Organizacyjny.
2) Opracowane projekty uchwał po uzyskaniu aprobaty wiceprezydenta właściwego stosownie do zarządzenia z dnia 8 lipca 1949 r. o przekazaniu wiceprezydentom miasta nadzoru nad funkcjonowaniem i działalnością niektórych jednostek organizacyjnych Biura Zarządu Miejskiego, urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw miejskich (Gaz. Urz. Z. M. Nr 10, poz. 81) należy przesłać Wydziałowi Ogólno-Organizacyjnemu.
3) Wydział Ogólno-Organizacyjny po przepracowaniu tych projektów uchwał zamieszcza je na porządku obrad kolegium Zarządu Miejskiego. Sprawozdawcą wniosków zawierających te projekty na posiedzeniach kolegium Zarządu Miejskiego jest Naczelnik Wydziału Ogólno-Organizacyjnego.
4) Wnioski uchwalone przez kolegium Zarządu Miejskiego i zaopatrzone przez protokolanta w odpowiednią klauzulę zgłasza Wydział Ogólno-Organizacyjny na Miejską Radę Narodową.

(Zn. Org. Zarz. 6).

Prezydent Miasta: *Henryk Dobrowolski*

144

OKÓLNIK Nr 63

Prezydenta stoł. król. miasta Krakowa

z dnia 16 grudnia 1949 r.

o Banku Komunalnym.

Nawiązując do okólnika Nr 53 z dnia 17 listopada 1949 r. o przestrzeganiu przepisów o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym (Gaz. Urz. Z. M Nr 19, poz. 121) oraz opierając się na piśmie Banku Komunalnego, Oddział w Krakowie, z dnia 18 listopada 1949 r., Zn. II/14310, w sprawie obsługi bankowej związków samorządu tetrytorialnego, ich zakładów i przedsiębiorstw podaję do wiadomości, co następuje:

1. Na podstawie dekretu z dnia 25 października 1948 r. o reformie bankowej (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 412) i rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 października 1949 r. w sprawie rozpoczęcia działalności Banku Komunalnego (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 428) z dniem 1 listopada 1949 r. uruchomiony został Bank Komunalny, jako bank państwowy, powołany do obsługi finansowej związków samorządu terytorialnego.
2. Bank Komunalny przejął wszystkie agendy oraz aktywa i pasywa w rachunku polskim (z działalności powojennej od chwili wyzwolenia kraju) według stanu z dnia 31 października 1949 r. dwóch instytucji bankowych: Polskiego Banku Komunalnego S. A. w Warszawie oraz Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu, obsługujących dotychczas samorząd terytorialny. Wszelkie rachunki prowadzone przez wspomniane wyżej banki od dnia 1 listopada 1949 r. prowadzone są przez Bank Komunalny. Również i wszelkie zobowiązania, które zostały zaciągnięte wobec Polskiego Banku Komunalnego jak i Komunalnego Banku Kredytowego, przeszły z tym dniem na rzecz Banku Komunalnego.
3. Do zadań statutowych Banku Komunalnego należy:
   a) finansowanie związków samorządu terytorialnego i międzykomunalnych oraz ich zakładów i przedsiębiorstw w zakresie kredytów obrotowych w ramach ich budżetów i planów finansowo-gospodarczych;
   b) finansowanie inwestycji związków samorządu terytorialnego i międzykomunalnych oraz ich zakładów i przedsiębiorstw w ramach państwowego planu inwestycyjnego oraz kontrola finansowa, gospodarcza i techniczna inwestycji finansowanych przez Bank;
   c) koncentrowanie środków pieniężnych związków samorządu terytorialnego i międzykomunalnych oraz ich zakładów i przedsiębiorstw oraz pełna ich obsługa bankowa;
   d) obsługa Samorządowego Funduszu Wyrównawczego;
   e) administrowanie innymi funduszami, powierzonymi Bankowi przez Ministra Skarbu w trybie art. 17 dekretu o reformie bankowej lub na mocy przepisów szczególnych;

f) obsługa dotacji i subwencji udzielanych przez Skarb Państwa związkom samorządu terytorialnego i międzykomunalnym oraz ich zakładom i przedsiębiorstwom;

g) kontrola gospodarki finansowej związków samorządu terytorialnego i międzykomunalnych oraz ich zakładów i przedsiębiorstw.

Poza wymienionymi wyżej Bank Komunalny obowiązany jest podejmować i inne zadania zlecone mu przez ustawy o narodowych planach gospodarczych oraz zadania wynikające z przepisów szczególnych lub zlecone mu przez Ministra Skarbu.

4. Oddział Główny Banku Komunalnego mieści się w Warszawie, pl. Warecki 7. Bank posiada w poszczególnych województwach 14 Oddziałów m. in. w Krakowie, ul. Pijarska 1, telefony Nr Nr 507-64 i 509-16.

(Zn.: Org. Praw. 2)

Prezydent Miasta: *Henryk Dobrowolski*

145

OKÓLNIK Nr 64

Prezydenta stoł. król. miasta Krakowa

z dnia 20 grudnia 1949 r.

o zapobieganiu wypadkom samowolnego zajmowania gruntów miejskich pod budowę lub uprawę.

Zdarzają się wypadki, że osoby prawa publicznego, różne instytucje oraz osoby prywatne zajmują samowolnie grunty, stanowiące własność Gminy bądź pozostające pod jej zarządem, celem wznoszenia na nich budynków lub poddania uprawie, bez uprzedniego uzyskania na to zgody Zarządu Miejskiego i uregulowania z Gminą stosunku prywatno-prawnego. Tego rodzaju wypadki narażają Gminę na szkody majątkowe i powodują konieczność prowadzenia sporów sądowych. Wobec powyższego polecam:

1) Wydziałowi Budowlanemu sprawdzać zwłaszcza przed rozpatrzeniem podań o pozwolenie na wykonywanie robót, wyszczególnionych w art. 333 i 334 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 34, poz. 216 i Nr 77, poz. 514, z 1946 r. Nr 16, poz. 109, z 1948 r. Nr 35, poz. 240 i z 1949 r. Nr 4, poz. 20), czy pod zamierzoną budowę nie został zajęty grunt, stanowiący własność Gminy lub pozostający pod jej zarządem, a w danym wypadku żądać od strony interesowanej wykazania się zgodą Gminy na zajęcie jej gruntu. W razie nieprzedłożenia przez stronę pisemnego dowodu, wyrażającego taką zgodę, należy stronę skierować do Wydziału Ogólno-Organizacyjnego (Oddział Gospodarczy) celem uprzedniego jej uzyskania.

2) Urzędom obwodowym zwracać stale uwagę na wypadki samowolnego zajmowania gruntów miejskich pod budowę lub uprawę oraz zawiadamiać o tych wypadkach niezwłocznie Wydział Ogólno-Organizacyjny (Oddział Gospodarczy). W tym celu Wydział Pomiarów sporządzi w terminie do dnia 31 marca 1950 r. dziesięć planów sytuacyjnych miasta z zaznaczeniem na nich kolorami gruntów miejskich i z podaniem ich oznaczeń katastralnych oraz prześle je po jednym egzemplarzu wszystkim urzędom obwodowym.

(Zn.: Org. Praw. 2)

Prezydent Miasta: *Henryk Dobrowolski*

146

OKÓLNIK Nr 65

Prezydenta stoł. król. miasta Krakowa

z dnia 20 grudnia 1949 r.

o przekazaniu zbędnych materiałów budowlanych Miejskiemu Przedsiębiorstwu Budowlanemu przez poszczególne jednostki organizacyjne Biura Zarządu Miejskiego, zakłady dobra publicznego i przedsiębiorstwa miejskie.

Stwierdziłem, że w magazynach poszczególnych jednostek organizacyjnych Biura Zarządu Miejskiego, zakładów dobra publicznego i przedsiębiorstw miejskich przetrzymuje się materiały zbędne dla tych jednostek, zakładów i przedsiębiorstw, a użyteczne dla innych m. in. dla Miejskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego. W związku z tym należy:

1. Przekazać Miejskiemu Przedsiębiorstwu Budowlanemu posiadane na składzie materiały budowlane nowe i stare oraz częściowo zużyte.
2. Uzgodnić z Miejskim Przedsiębiorstwem Budowlanym miejsce, ilość i jakość zmagazynowanych materiałów budowlanych oraz termin ich przekazania.
3. Przekazania materiałów dokonać zgodnie z obowiązującymi przepisami o gospodarce materiałowej.

(Zn.: Org. Zarz. 6)

Prezydent Miasta: *Henryk Dobrowolski*

147

OKÓLNIK Nr 66

Prezydenta stoł. król. miasta Krakowa

z dnia 20 grudnia 1949 r.

o odliczaniu z należności Miejskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego wartości materiałów rozbiórkowych.

Uzupełniając okólnik Nr 27 z dnia 18 maja 1949 r. o udzielaniu Miejskiemu Przedsiębiorstwu Budowlanemu zamówień na roboty inwestycyjne i remontowe (Gaz. Urz. Z. M. Nr 7, poz. 59) oraz okólnik Nr 50 z dnia 28 października 1949 r. o udzielaniu Miejskiemu Przedsiębiorstwu Budowlanemu zamówień na roboty remontowe, których koszt nie przekracza kwoty 100.000 zł (Gaz. Urz. Z. M. Nr 18, poz. 116), polecam przy wystawianiu rachunków za wykonane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Budowlane roboty remontowe uwzględniać i odliczać z należności stosowne kwoty, będące odpowiednikiem równowartości zabranych przez to przedsiębiorstwo materiałów budowlanych, a w szczególności materiałów, uzyskanych z rozbiórki.

Kierownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych Biura Zarządu Miejskiego, zakładów dobra publicznego i przedsiębiorstw miejskich obowiązani są brać pod uwagę powyższą zasadę przy zamawaniu robót remontowych w Miejskim Przedsiębiorstwie Budowlanym.

(Zn.: Org. Zarz. 6)

Prezydent Miasta: *Henryk Dobrowolski*

148

OKÓLNIK Nr 67

Zarządzenie

Prezydenta stoł. król. miasta Krakowa

z dnia 20 grudnia 1949 r.

o szczegółowym podziale wydziałów, oddziałów i równorzędnych jednostek organizacyjnych Biura Zarządu Miejskiego oraz urzędów stanu cywilnego i urzędów obwodowych na referaty i urządzenia pomocnicze.

Na podstawie § 9 uchwały Miejskiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 31 maja 1949 r., zatwierdzającej Statut Organizacyjny Biura Zarządu Miejskiego w Krakowie (Gaz. Urz. Z. M. Nr 10, poz. 79), po wysłuchaniu opinii kolegium Zarządu Miejskiego w dniu 16 grudnia 1949 r. zarządzam, co następuje:

§ 1. Wydziały, oddziały i równorzędne jednostki organizacyjne Biura Zarządu Miejskiego określone §§ 5 i 6 uchwały Miejskiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 31 maja 1949 r., zatwierdzającej Statut Orgainzacyjny Biura Zarządu Miejskiego (Gaz. Urz. Z. M. Nr 10, poz. 79) dzieli się na następujące referaty i urządzena pomocnicze:

Wydział Planowania Gospodarczego

1. Oddział Planów Gospodarczych i Inwestycyjnych
   a) Referat Ogólny,
   b) Referat Planowania Produkcji Dóbr i Usług,
   c) Referat Planowania Materiałowego,
   d) Referat Planowania Inwestycyjnego,
   e) Referat Robót Interwencyjnych i Akcji „R",
   f) Kancelaria Wydziałowa.
2. Oddział Planów Finansowych
   a) Referat Polityki Finansowej,
   b) Referat Budżetowy,
   c) Referat Kredytowy.
3. Oddział Statystyczny
   a) Referat Statystyki Poruczonej,
   b) Referat Statystyki Własnej,
   c) Referat Sprawozdawczości,
   d) Biblioteka.

Wydział Ogólno-Organizacyjny

1. Oddział Organizacyjny
   a) Referat Ogólny,
   b) Referat Zagadnień Ustrojowych,
   c) Referat Organizacji,
   d) Referat Prawny,
   e) Referat Informacyjno-Prasowy,
   f) Referat Wydawnictw,
   g) Biblioteka,
   h) Kancelaria Główna.
2. Oddział Personalny
   a) Referat Polityki Personalnej,
   b) Referat Ruchu Służbowego,
   c) Referat Emerytalny,
   d) Referat Akcji Socjalnej,
   e) Referat Bezpieczeństwa i Higieny Pracy,
   f) Referat Dyscyplinarny,
   g) Kartoteka Personalna,
   h) Rachuba Wydziałowa.
3. Oddział Gospodarczy

Wydział Kasowo-Rachunkowy

1. Oddział Księgowości
   a) Referat Ogólny,
   b) Księgowość,
   c) Referat Bilansów i Zamknięć,
   d) Kancelaria Wydziałowa.
2. Oddział Likwidacyjny
   a) Likwidatura Główna,
   b) Likwidatura Podatku Lokatorskiego,
   c) Likwidatura Innych Podatków i Opłat,
   d) Referat Kontroli Rachunkowej.
3. Kasa Miejska
   a) Kasa Wpłat,
   b) Kasa Wypłat,
   c) Składnica Druków Policzalnych.

Wydział Podatków i Opłat

1. Oddział Ogólno-Podatkowy
   a) Referat Ogólny,
   b) Referat Prawno-Skarbowy,
   c) Referat Karno-Skarbowy,
   d) Kancelaria Wydziałowa.
2. Oddział Wymiarowy
   a) Referat Podatku od Nieruchomości i Lokali,
   b) Referat Podatku Gruntowego,
   c) Referat Podatku od Spożycia,
   d) Referat Podatku od Zakupna Przedmiotów Zbytku,
   e) Referat Podatku Hotelowego,
   f) Referat Podatku od Widowisk,
   g) Referat Podatku od Szyldów, Reklam i Ogłoszeń,
   h) Referat Podatku od Psów,
   i) Referat Podatku Wojskowego,
   j) Referat Opłaty od Środków Przewozowych,
   k) Referat Dodatku Inwestycyjnego,
   l) Referat Daniny Szkolnej,
   ł) Referat Daniny Kulturalno-Oświatowej,
   m) Rejestr Podatków.

3. Oddział Egzekucyjny
   a) Referat Egzekucyjny z magazynem,
   b) Referat Rzeczy Znalezionych.

4. Oddział Gospodarki Czynszowej
   a) Referat Czynszowy,
   b) Referat Kontroli Wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej,
   c) Biuro Odwoławczej Komisji Czynszowej.

Wydział Administracyjny

1. Oddział Społeczno-Polityczny
   a) Referat Ogólny,
   b) Referat Społeczno-Polityczny,
   c) Kancelaria Wydziałowa.

2. Oddział Ogólno-Administracyjny
   a) Referat Porządku Publicznego,
   b) Referat Obywatelstwa,
   c) Referat Zmiany i Ustalania Imion i Nazwisk,
   d) Referat Stanu Cywilnego,
   e) Referat Wywłaszczeniowy.

3. Oddział Karno-Administracyjny
   a) Referat Karno-Administracyjny,
   b) Areszta Miejskie.

Wydział Wojskowy

1. Oddział Ogólno-Wojskowy
   a) Referat Ogólny,
   b) Referat Zasiłków Wojskowych,
   c) Referat „Służby Polsce“,
   d) Referat Wychowania Fizycznego,
   e) Kancelaria Wydziałowa.

2. Oddział Przygotowania Obrony Państwa
   a) Referat Rejestracyjno-Poborowy,
   b) Referat Meldunków Wojskowych,
   c) Referat Świadczeń Wojskowych.

3. Oddział Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwgazowej

Wydział Przemysłu i Handlu

1. Oddział Przemysłu
   a) Referat Zakładów Przemysłowych,
   b) Referat Rzemiosła,
   c) Rejestr Zakładów i Uprawnień Przemysłowych.

2. Oddział Handlu
   a) Referat Ogólny,
   b) Referat Administracji Handlowej,
   c) Referat Statystyki i Planowania,
   d) Referat Artykułów Rolnych i Artykułów Przemysłowych,
   e) Referat Kontroli,
   f) Referat Cen,
   g) Biuro Komisji Cennikowej,
   h) Biuro Komisji Usprawnienia Zaopatrzenia,
   i) Kancelaria Wydziałowa.

Wydział Zdrowia

1. Oddział Lecznictwa
   a) Referat Ogólny,
   b) Referat Miejskich Zakładów Społecznej Służby Zdrowia,
   c) Rachuba Wydziałowa,
   d) Kancelaria Wydziałowa.

2. Oddział Sanitarny
   a) Referat Służby Zdrowia,
   b) Referat Nadzoru Sanitarnego,
   c) Referat Zwalczania Chorób Wenerycznych,
   d) Referat Aptek i Drogerii,
   e) Referat Zwalczania Chorób Zakaźnych z Odkażalnią.

3. Oddział Cmentarzy.

Wydział Rolno-Weterynaryjny

a) Referat Ogólny,
b) Referat Rolnictwa i Reform Rolnych,
c) Referat Weterynaryjny z Rakarnią,
d) Referat Ewidencji Personelu Weterynaryjnego,
e) Kancelaria Wydziałowa.

Wydział Opieki Społecznej

1. Oddział Opieki Częściowej
   a) Referat Zapomóg,
   b) Referat Opieki Lekarskiej,
   c) Referat Częściowej Opieki Zakładowej wraz z kuchniami ludowymi, żłóbkami i schroniskami,
   d) Referat Poradnictwa,
   e) Referat Opiekunów Społecznych,
   f) Referat Ubezpieczeń Społecznych,
   g) Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem z magazynem.

2. Oddział Opieki Całkowitej
   a) Referat Ogólny,
   b) Referat Całkowitej Opieki Zakładowej,
   c) Referat Rodzin Zastępczych,
   d) Referat Nadzoru i Kontroli Instytucji Opiekuńczych,
   e) Kartoteka Podopiecznych,
   f) Rachuba Wydziałowa,
   g) Kancelaria Wydziałowa.

Wydział Oświaty i Kultury

1. Oddział Oświaty
   a) Referat Przedszkoli,
   b) Referat Publicznych Szkół Podstawowych (powszechnych),
   c) Referat Publicznych Szkół Zawodowych (dokształcających),
   d) Referat Stypendiów i Subwencji.

2. Oddział Kultury
   a) Referat Ogólny,
   b) Referat Kultury i Sztuki,

c) Referat Propagandy i Turystyki,

d) Rachuba Wydziałowa,

e) Kancelaria Wydziałowa.

Wydział Komunikacyjny

Wydział Budowlany

1. Oddział Ogólno-Budowlany

a) Referat Ogólny,

b) Referat Odbudowy,

c) Referat Szacunkowy,

d) Biuro Ewidencji Budynków i Archiwum Planów,

e) Kancelaria Wydziałowa,

f) Rachuba Wydziałowa.

2. Oddział Planowania Przestrzennego

a) Referat Opiniowania Budów i Planów Parcelacyjnych,

b) Pracownia Projektów Urbanistycznych.

3. Oddział Budownictwa Miejskiego

4. Oddział Nadzoru Budowlanego

a) Referat Nadzoru Budowlanego,

b) Biuro Komitetu Lokalnego Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej.

Wydział Pomiarów

1. Oddział Pomiarów

a) Referat Ogólny,

b) Referat Administracji Pomiarów,

c) Referat Pomiarów,

d) Referat Podziału, Scalenia i Przekształcenia Nieruchomości,

e) Referat Katastru Dróg, Ulic i Placów.

f) Kreślarnia i Światłokopie,

g) Archiwum Miernicze i Składnica Przyrządów,

h) Rachuba Wydziałowa,

i) Kancelaria Wydziałowa.

2. Oddział Katastru Gruntowego

Wydział Parków i Zieleńców

a) Referat Ogólny,

b) Referat Administracyjno-Gospodarczy,

c) Referat Parków Ogrodowych i Zieleńców z magazynem, taborami i warsztatami,

d) Referat Parków Leśnych ze Zwierzyńcem, magazynami i taborem,

e) Referat Ogrodów Działkowych,

f) Pracownia Projektów,

g) Rachuba Wydziałowa,

h) Kancelaria Wydziałowa.

Wydział Kontroli

a) Referat Ogólny,

b) Referat Kontroli,

c) Referat Zażaleń,

d) Kancelaria Wydziałowa.

Samodzielny Oddział Kwaterunkowy

a) Referat Ogólny,

b) Referat Praw Mieszkaniowych,

c) 10 referatów kwaterunkowych,

d) Kancelaria,

e) Biuro Miejskiej Komisji Lokalowej.

§ 2. 1. Szczegółowy podział Biura Ewidencji i Kontroli Ruchu Ludności na referaty i urządzenia pomocnicze ustala regulamin tego Biura.

2. Szczegółowy podział urzędów stanu cywilnego na referaty i urządzenia pomocnicze określa instrukcja Ministra Administracji Publicznej z dnia 21 stycznia 1949 r. (Dz. Urz. M. A. P. Nr 5, poz. 24).

3. Szczegółowy podział urzędów obwodowych na referaty i urządzenia pomocnicze ustala instrukcja dla tych urzędów.

§ 3. Szczegółowy podział wydziałów i oddziałów na referaty i urządzenia pomocnicze należy dostosować do postanowień niniejszego zarządzenia do dnia 31 grudnia 1949 r.

§ 4. Kierownicy jednostek organizacyjnych Biura Zarządu Miejskiego obowiązani są, opierając się na doświadczenia nabytych przy wykonywaniu niniejszego zarządzenia oraz na obowiązujących przepisach prawnych, przedkładać Prezydentowi Miasta — za pośrednictwem Wydziału Ogólno-Organizacyjnego — projekty zmian tego zarządzenia.

§ 5. Wykonanie niniejszego zarządzenia porucza się naczelnikom wydziałów i kierownikom samodzielnych jednostek organizacyjnych Biura Zarządu Miejskiego.

§ 6. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 1949 r.

(Zn.: Org. Zarz. 2)

Prezydent Miasta: *Henryk Dobrowolski*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

MONITOR POLSKI

zawiera m. in. treść następującą:

Nr A 89 — z dnia 24 listopada 1949 r.

poz. 1084 — zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 17 listopada 1949 r. w sprawie trybu wzywania osób nie będących wykonawcami narodowych planów gospodarczych do przekazywania nieruchomości niezbędnych dla realizacji tychże planów.

Nr A 94 — z dnia 5 grudnia 1949 r.

poz. 1132 — obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Pomiarów Kraju z dnia 17 listopada 1949 r. o wydaniu Instrukcji „B-IV Pomiary sytuacyjne".

Nr A 99 — z dnia 17 grudnia 1949 r.

poz. 1170 — okólnik Ministra Skarbu z dnia 26 listopada 1949 r. w sprawie zaopatrywania asygnat odciskami pieczęci.

poz. 1171 — uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 14 października 1949 r. w sprawie stosowania oszczędności drewna w poszczególnych dziedzinach gospodarki narodowej.

Nr A 100 — z dnia 19 grudnia 1949 r.

poz. 1181 — zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 29 listopada 1949 r. w sprawie sposobu regulowania należności wynikających z rachunków ostatecznych.

Nr A 101 — z dnia 22 grudnia 1949 r.

poz. 1184 — zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 6 grudnia 1949 r. w sprawie obowiązku stosowania stali OW50 według normy PN-H-93215 i drutu o średnicy 3 mm i 4,5 mm w gatunku handlowym

poz. 1187 — zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 30 listopada 1949 r. o terminie załatwiania podań o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych.

Nr A 102 — z dnia 24 grudnia 1949 r.

poz. 1198 — okólnik Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1949 r. w sprawie zaświadczeń dotyczących podań o ułaskawienie skazanych

poz. 1200 — zarządzenie Ministrów: Administracji Publicznej i Zdrowia z dnia 21 grudnia 1949 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Centrala Deratyzacji" przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione

poz. 1204 — zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 15 grudnia 1949 r. w sprawie ustanowienia obowiązującej normy budowlanej o wytwarzaniu i używaniu do budowy cegły zwykłej

poz. 1206 — zarządzenie Głównego Pełnomocnika Rządowego do spraw podatku gruntowego z dnia 28 października 1949 r. w sprawie ustalenia ziemniaków jako równoważników zamiennych żyta oraz określenia warunków uiszczenia ziemniakami podatku gruntowego.

KOMUNIKAT

W Krakowskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 15 grudnia 1949 r. Nr 25 ogłoszone zostało pod poz. 367 obwieszczenie Prezydenta Miasta z dnia 5 grudnia 1949 r. **w sprawie wszczęcia postępowania wywłaszczeniowego** na rzecz Gminy miasta Krakowa **realności** w Krakowie, ul. Włóczków 18, objętej lwh. 72 gm. kat. Kraków. Dz. XII Półwsie Zwierzynieckie

Adres redakcji i administracji: Zarząd Miejski w stoł. król. mieście Krakowie, Wydział Ogólno-Organizacyjny, Oddział Organizacyjny, Ratusz, pl. WW. Świętych 3/4. Godziny dla stron od 10—12.

Administracja przyjmuje zgłoszenia na prenumeratę i sprzedaje pojedyncze numery.

Prenumerata kwartalna wynosi 400 zł.

Nakładem Zarządu Miejskiego w stoł. król. mieście Krakowie.

Nakład 300 egz. — Form. pap. 61×86, kl. V, 50 gr. — Druk. 3. I. 1950 r. — 4730 — M-1-10109 — **Cena 192 zł.**

Drukarnia Związkowa w Krakowie, ul. Mikołajska 13